ЮЛІЯ ПАСАНЕЦЬКА

ВЕЛИКА СІМКА... АФРИКАНСЬКА

П'ЯТЕРО ТИХ, ХТО В НЕБЕЗПЕЦІ

В Африці не так багато історичних пам'яток і монументальних споруд. Зате екзотичний африканський континент має найбільший унікальний скарб – самобутню і неповторну дику природу.

Вона прекрасна і різноманітна, здатна вразити уяву навіть найвибагливішого мандрівника. А вінцем її видового різноманіття є „Велика Африканська П'ятірка".

Назву „Велика Африканська П'ятірка" придумали мисливці. Так вони назвали п'ять видів звірів – найпрестижніших мисливських трофеїв. Про мисливця, який добув хоча б по одному екземпляру вищевказаної компанії, кажуть, що він зібрав „великий шолом". Ось ця чудова п'ятірка, яка потрапила у смертельну небезпеку завдяки людині: слон, носоріг, буйвол, лев і леопард.

САВАННИЙ І ЛІСОВИЙ

В Африці є два види слонів: саванний і лісовий. Раніше їх вважали підвидами одного виду, але сучасні дослідження ДНК цих тварин дають підставу стверджувати, що вони належать до різних видів. Для мисливців це не має особливого значення, а ось для екологів різниця суттєва – лісових слонів у чотири рази менше. Слони – дивовижні тварини. У них надзвичайно добре розвинені ділянки мозку, які відповідають за прояв емоцій, а самі емоції досить схожі до наших. Слоненята, у яких на очах убили матір, страждають на посттравматичний синдром і демонструють поведінку, дуже схожу на людську. Але що до того мисливцям, які хочуть похизуватися перед друзями парою слонячих зубів або повісити мисливські трофеї на стіні?

БІЛИЙ І ЧОРНИЙ

Носорогів в Африці теж два види: білий і чорний, кожен вид має свої підвиди. Через немилосердне знищення в 2011 році було оголошено про повне вимирання західного підвиду чорного носорога, і така ж доля загрожує північному підвиду білого носорога. Представників останнього залишилося в живих кілька особин, а цього недостатньо для відновлення популяції. Здається неймовірним, що з фауни щезають такі великі тварини (білі носороги є другими за величиною сухопутними тваринами на Землі після слонів).

Справді, у живій природі величезний носоріг нікого не боїться, а тому легко підпускає до себе і людей. Рухається він повільно, тому є ідеальною мішенню. Полюють на цих тварин заради їхнього рогу – у світі є чимало дурнів, які вірять у його чудодійні властивості. Ціна на роги тварини на чорному ринку сягає декількох десятків тисяч доларів, а для Африки це позахмарне багатство!

Насправді ріг – не зовсім ріг. Справжні роги ростуть з черепа, а ріг носорога виростає зі шкіри. І якщо зняти шкіру з убитого звіра, то ріг відокремиться разом зі шкірою. Хімічний склад рогу схожий на склад нігтів та копит тварини.

АФРИКА

ОБЕРЕЖНИЙ І НЕБЕЗПЕЧНИЙ

Африканський буйвол – один з найбільших биків на планеті. Окремі особини мають до двох метрів у холці і набирають масу до 1 200 кг. Цей вид досить численний, напевне тому, що для мисливця африканський буйвол найнебезпечніший звір: лютий, хитрий, чує мисливця і може причаїтися, щоб нападати із засідки.

ЦАР ЧИ НЕ ЦАР?

Лев, якого в казках величають Царем звірів, насправді веде в савані досить скромний спосіб життя. І навіть не є найспритнішим мисливцем, бо поступається у відсотках вдало завершених полювань плямистій гієні. Та й за розміром леви – не найбільші хижаки. До речі, леви – єдині кішки, які мають чіткі зовнішні відмінності між самцями та самками.

У масаїв, що живуть у Кенії і Танзанії, був звичай, пов'язаний з обрядом повноліття: молодий масай, озброєний луком, ножем і списом, повинен був убити лева...

ПЛЯМИСТИЙ І ХАРИЗМАТИЧНИЙ

Найменший представник Великої Африканської П'ятірки – леопард. Хоча він і поступається за розмірами своїм побратимам по нещастю (бути престижною дичиною), ця плямиста кішка – дуже харизматичний член „п'ятірки". На жаль, його чудове забарвлення зіграло з ним злий жарт. І цього разу – „шукайте жінку". Точніше, шанувальниць екзотичного хутра, серед яких (що не робить їм честі) були такі відомі жінки як Джина Лолобриджида і Жаклін Кеннеді. На щастя для леопардів, сьогодні ця мода є поганим тоном, і натуральне хутро цих граційних створінь не користується шаленим попитом.

Сфотографувати леопарда складно. Він обережний, не з'являється на відкритих просторах, відпочиває, сховавшись в кронах дерев подалі від доріг.

5+2
ЩЕ ДВА КАНДИДАТИ ДО ВЕЛИКОЇ АФРИКАНСЬКОЇ П'ЯТІРКИ.

По-перше – бегемот. Цей африканець позмагається в розмірах із носорогом. І якщо висотою бегемоти трохи поступаються, то за масою вони співрозмірні з рогатими конкурентами. По-друге, незважаючи на те, що бегемот – не хижак і досить повільний звір, місцеве населення вважає його найнебезпечнішим звіром. На підтвердження є сумна статистика: найбільше людей, що наразилися на небезпеку у дикій природі, гинуть саме в зіткненнях з бегемотами. Отже, – Велика Шестірка? Не поспішайте, можна запропонувати ще одну, не менш екзотично розфарбовану тварину, ніж леопард, – жирафу. Погодьтеся, це – дуже достойний кандидат на додачу до Великої П'ятірки з огляду на висоту тварини. За масою жирафа не поступається буйволові, зате значно перевершує усю „законну" п'ятірку, досягаючи шести метрів заввишки. В Африці водиться дев'ять підвидів жираф, які відрізняються за розмірами та забарвленням. Це – ще один член нашої Великої Африканської Сімки.

ВОНИ КАЖУТЬ „SOS"

Сьогодні полювання на Велику Африканську П'ятірку – у фокусі уваги світової спільноти. Парадоксально, але уряди країн африканського регіону досі активно видають ліцензії на відстріл тварин, аргументуючи це необхідністю отримати кошти для реалізації програм збереження місцевої фауни. На жаль, тварин продовжують вбивати заради грошей та власного марнославства. Витрачають величезні гроші на зброю і ліцензії, щоб повісити на стіну фрагмент трупа нещасного звіра. Мисливці, щоправда, виправдовуються, що вони є „санітарами лісу" і покращують генофонд популяції, бо відстрілюють лише хворих і „рекомендованих" до знищення звірів. Але це все маячня, бо вбивство розкішного примірника вимираючого чорного носорога ніяк не може позитивно вплинути на статус усієї популяції. Це спроба виправдати власну жорстокість і врятувати свою честь, адже, щоб вбити величезного звіра впритул у відкритому полі, не треба навіть бути влучним стрільцем. Треба бути безчесною та безсердечною людиною.

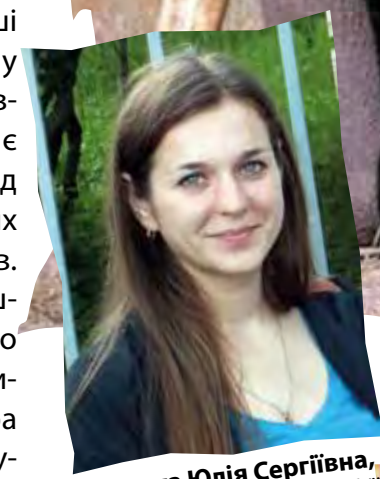

Пасанецька Юлія Сергіївна,
учитель географії
НВК "ЗОШ І-ІІІ ст - гімназія"№1
м.Ананьєва Одеської області,
лауреат І Всеукраїнського
Інтернет-конкурсу
„УЧИТЕЛЬ РОКУ-2016" за версією
науково-популярного
природничого журналу „КОЛОСОК"